

Единадесети ферманъ е отъ султанъ Махмудъ-ханъ II, синъ на Абдулъ Хамидъ I, и издаденъ е билъ на 21 джемазираль — ахъръ 1225 отъ егри или 1810 г.

Тия права и привилегии били въ сила до 1839 г., цѣли 301 години до издаването на „Танзимати-хаирие“. Така че правата и привилегиите на тия четири автономни села били анулирани следъ 301 години при султанъ Абдулъ-Азисъ (1831—1871 г.).

Названието Арбанаси — Арнабутъ кариелери — общо.

Отъ фермана, издаденъ въ 1810 г., който е единъ много цененъ исторически документъ, явствува, че не само селото Арбанаси, но още и близкитѣ до него села Горна-Орѣховица, Лѣсковецъ и Долна-Орѣховица сѫ били заселени съ албанци. Това се потвърдява сѫщо и отъ писмото на дубровчанина Павелъ Джорджевичъ отъ 1596 г., който 58 години следъ като въпроснитѣ села сѫ били подарени на Рустемъ паша пише на трансильванския войвода Сигизмундъ Батрия, че около гр. Търново има албански селища, отъ които могатъ да се извадятъ срещу турцитѣ 1500 конника.

Кога точно е било обявено с. Арбанаси за частна собственост на султана не се знае, но сигурно е, че това е станало въ началото на царуването на Сюлейманъ Великолепни, т. е. къмъ 1520 г.

Че селото Арбанаси е било заможно, а при това и доста голѣмо, това се установява, освенъ отъ писмото на Павелъ Джорджевичъ до Батория отъ 1596 г., още и отъ писмото отъ софийския католически епископъ Богданъ, който, като посѣтилъ въ 1640 г. с. Арбанаси, следъ 44 години, е намѣрилъ въ това село 1000 кѫщи. Сѫщото се подкрепя и отъ изложеното въ издаденото отъ Хр. А. Хамамджиевъ „Търговско ржководство, преведено отъ гръцки, въ което се казва, че с. Арбанаси или Загорие е имало 2000 жители.

Заключение.

Отъ изложенитѣ, макаръ и накратко, мои спомени, както и отъ ония данни, до които можахъ да се добера, е видно, че въ с. Арбанаси гърцизмътъ се е ширилъ безпрепятствено. Но, признавайки това, трѣбва тутакси да добавя, че въ това село не е имало и нѣма гърци, т. е. че то не е било и не е селище на гърци. Ще се опитамъ, макаръ и бѣгло, да посоча и обясня, на какво се дѣлжи тази гъркомания.

Знае се, че преди петъ или седемъ вѣка въ старото нѣкога с. Загорие сѫ били заселени нови пришелци, погърчени албанци, и че тогава се е промѣнило името на селото отъ Загорие въ Арбанаси — *Албани-тохър*, но знае се и се обясни, че следъ многократнитѣ разбойнически нападения на далийтѣ и особено опустошителното нападение на кърджалийтѣ въ 1798 г., почти никой не бѣ останалъ отъ рода на старитѣ заселници — погърченитѣ албанци. И каза се, че въ останалитѣ безстопанствени кѫщи дойдоха и се настаниха хора отъ околността. При все това гръцки езикъ тамъ остана и се затвърдяваше. Защо? Разбира се, погрѣшно ще бѫде да считаме, че само въ с. Арбанаси можа да се разшири и вкорени гърцизмътъ. Гърцизмътъ и гъркоманство се ширяха по всички бѫлгарски краища, дори и въ най-зачѣненитѣ кѫтове. А Гърция, знае се, е заемала въ древността първо място по своята култура и цивилизация. И, ако всички народи въ Европа сѫ заимствували отъ гръцката книжнина и гледали да ѝ подражаватъ, то лесно е да си